

۲۵۵۲۵۰۳

حقوق و اقتصاد

رابرت کوتر

و

تامس یولن

ترجمه:

دکتریدا له دادگر

و

حامده اخوان هزاوه

سر شناسه	: کوتر، رابرت
عنوان و پدیدآور	: حقوق و اقتصاد / رابرت کوتر، و تامس یولن؛ ترجمه یدالله دادگر، حامده اخوان‌هزاوه.
مشخصات نشر	: تهران: نشر نور علم، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهري	: ص: جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۰۶۹-۶۰۰-۱۶۹-۱
و ضعیت فهرست‌نویسی	: فیبا
یادداشت	: عنوان اصلی: Law and economics Robert Cooter, Thomas Ulen.
یادداشت	: کتابنامه.
شناسه افزوده	: تامس، یولن
شناسه افزوده	: دادگر، یدالله، ۱۳۳۴ - ، مترجم
شناسه افزوده	: اخوان‌هزاوه، حامده
موضوع	: حقوق و اقتصاد
رده بندي کنگره	: K ۴۸۷
رده بندي ديوبي	: ۳۴۰ / ۱۱

نشر نورعلم و پخش قلم سینا: تهران انقلاب خ ۱۲ فروردین پلاک ۲۹۰ ۰۵۸۸۰ و ۰۶۶۴۰۵۸۸۰ و ۰۶۶۹۵۷۰۲۱
۰۹۱۲۳۴۶۲۸۱۱ و ۰۶۶۹۵۷۱۲۰

وب سایت <https://www.modiranketab.ir> پیج اینستاگرام - @modiranketab

حقوق و اقتصاد

نویسنده‌گان: رابرت کوتر، تامس یولن

ترجمه: یدالله دادگر (استاد دانشگاه شهید بهشتی)، حامده اخوان‌هزاوه.

ناشر: نور علم

چاپ و صحافی: سورنا

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

شابک: ۹۷۸-۰۶۹-۶۰۰-۱۶۹-۱

شمارگان: ۵۰ جلد

قیمت: ۶۳۰۰۰ تومان

در صورت عدم دسترسی به کتاب‌های این انتشارات، از طریق تماس با شماره ۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ - کتاب‌ها به تمام نقاط ایران ارسال می‌شود.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

۱	پیشگفتار مترجمان و زمینه انجام ترجمه
۲	پیشگفتار مؤلفان
۷	فصل اول: مقدمه‌ای بر حقوق و اقتصاد
۱۱	۱- مفهوم تحلیل اقتصادی حقوق
۱۴	۲- چند مثال
۱۸	۳- تقدم کارآیی بر توزیع در تحلیل حقوق خصوصی
۲۲	۴- نیاز متقابل حقوق دانان و اقتصاد دانان
۲۴	۵- هدف این کتاب
۲۵	مطالعات پیشنهادی
۲۷	فصل دوم: بررسی نظریه اقتصاد خرد
۲۹	۱- مرور کلی: ساختار نظریه اقتصاد خرد
۳۱	۲- یک سری مفاهیم اساسی: حداکثر سازی، تعادل و کارآیی
۳۲	۳- ابزارهای ریاضی
۳۴	الف) توابع
۳۵	ب - نمودارها
۳۸	۴- نظریه انتخاب و تقاضای مصرف کننده
۳۹	الف - رتبه بندی ترجیح مصرف کننده
۴۰	ب - توابع مطلوبیت و منحنی‌های بی‌تفاوتی
۴۲	پ - تصمیم بهینه مصرف کننده
۴۴	ت - یک تعمیم: وضع بهینه اقتصادی به صورت برابری هزینه نهایی و منفعت نهایی
۴۵	ث - تقاضای انفرادی
۴۷	۵- نظریه عرضه
۴۷	الف - بنگاه حداکثر کننده سود
۴۹	ب - کوتاه مدت و بلند مدت
۵۰	۶- تعادل بازار
۵۰	الف - تعادل در یک صنعت رقابتی کامل
۵۲	ب - تعادل در بازار انحصاری
۵۵	پ - مثالی از تجزیه و تحلیل تعادل
۵۷	۷- نظریه بازی
۶۱	۸- نظریه قیمت‌گذاری دارایی

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

الف - خسارت قاعده هند	۴۹۳
ب - خسارت تنبیهی	۴۹۷
۳- اعمال نظریه اقتصادی مسئولیت شبه جرم؛ اصلاح حقوق شبه جرم	۵۰۳
الف - برخی واقیت‌های کلی درخصوص سیستم مسئولیت شبه جرم امریکایی	۵۰۳
ب - مسئولیت ناشی از محصول	۵۰۵
نتیجه	۵۰۹
مطالعات پیشنهادی	۵۱۱
فصل دهم: نظریه اقتصادی جریان دادرسی	
۱- چرا اقامه دعوا؟	۵۱۳
الف - محاسبه میران ادعای حقوقی	۵۲۰
ب - خسارت- تصمیم‌گیری دعاوی	۵۲۰
پ - هزینه ثبت به عوامل صافی	۵۲۵
ت - عرضه خدمات حقوقی	۵۲۷
ث - مسئله نمایندگی	۵۳۰
۲- تبادل اطلاعات	۵۳۲
الف- خبر بد برای سازش خوب است	۵۳۷
ب - خبر بد مجانی است	۵۳۹
پ - ایالات متحده در مقایسه با اروپا	۵۴۳
ت - به حدائق رساندن هزینه‌های اجتماعی	۵۴۴
۳- چانه‌زنی برای سازش	۵۴۵
الف - سازش نسخه جایگزین رسیدگی قضایی	۵۴۶
ب - عدم سازش	۵۴۹
پ - دعاوی ایدزی	۵۵۱
ت - صافی قرار دادن خواهان	۵۵۲
۴- رسیدگی قضایی	۵۵۶
الف - استقلال و همزاری	۵۵۶
ب - آیا بازنده می‌باشد همه هزینه‌ها را پرداخت کند؟	۵۶۰
پ - دعاوی واحد [مرکب] در مقابل دعاوی مجرزا	۵۶۳
ت - زیان زندگان متعدد: مسئولیت تضامنی	۵۶۵
ث - بار اثبات و معیار اثبات	۵۶۷

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۵۷۲	۵- تجدید نظر خواهی
۵۷۳	الف - تصحیح اشتباهات
۵۷۵	ب - کارایی بازار طرح دعوا
۵۷۷	پ - وضع هنجارهای اجتماعی
۵۷۹	ت - کارایی به عنوان یک انگیزه قضایی
۵۸۲	نتیجه: هزینه‌های اجتماعی فرآیند دادرسی
۵۸۴	مطالعات پیشنهادی

۵۸۷	فصل یازدهم: نظریه اقتصادی جرم و مجازات
۵۸۸	۱- نظریه سنتی حقوق کیفری
۵۹۰	الف- نیت کیفری
۵۹۱	ب - آسیب عمومی و تعقیب عمومی
۵۹۲	پ - معیار اثبات
۵۹۴	ت - مجازات
۵۹۵	۲- نظریه اقتصادی جرم و مجازات
۵۹۵	الف- نارسایی حقوق شبه جرم، ضروت حقوق کیفری
۶۰۰	ب - جرم عقلانی
۶۰۴	پ - تحلیل ریاضی جرم عقلانی
۶۰۶	ت - اعمال مدل جرم عقلانی بر خط مشی عمومی
۶۰۸	ث - رفتار و قصد مجرمانه
۶۱۰	ج- عقلانیت کاهش یافته- تب شب شنبه
۶۱۳	ج- وظایف شهر وندی
۶۱۸	ح - هدف اقتصادی حقوق کیفری
۶۱۹	خ - میزان بهینه بازدارندگی از جرم و مجازات کارآمد
۶۲۲	د - تحلیل ریاضی روش‌های بهینه بازدارندگی
۶۲۵	ذ - بازدارندگی خصوصی
۶۲۶	نتیجه
۶۲۷	مطالعات پیشنهادی

۶۲۹	فصل دوازدهم: عناوین تحلیل اقتصادی جرم و مجازات
۶۳۱	۱- جرم در ایالات متحده

فهرست مطالب

عنوان

صفحه

۶۳۲.....	الف - نرخ جرائم
۶۳۵.....	ب - هزینه اجتماعی جرم
۶۳۷.....	۲- آیا مجازات بازدارنده است؟
۶۳۸.....	الف - بازدارندگی
۶۴۱.....	ب - شرایط اقتصادی و نرخ جرم
۶۴۳.....	پ - آیا ارتکاب جرم صرف می کند؟
۶۴۵.....	ت - سقط جنین و جرم
۶۴۸.....	۳- مجازات کارآمد
۶۴۸.....	الف - حبس
۶۵۵.....	ب - جرمیمه
۶۵۷.....	۴- مجازات اعدام
۶۵۹.....	الف - تاثیر بازدارنده مجازات اعدام
۶۶۳.....	ب - هزینه های اجتماعی و مجازات اعدام
۶۶۴.....	پ - نتیجه گیری بازدارندگی و مجازات اعدام
۶۶۵.....	۵- تحلیل اقتصادی داروهای انتیکاپور و جرم
۶۶۶.....	الف - مجازات فروش دارو
۶۶۸.....	ب - متوقف و منع کردن
۶۶۹.....	پ - قانونی کردن
۶۷۱.....	۶- تحلیل اقتصادی کنترل اسلحه
۶۷۲.....	الف - داده های مربوط به اسلحه در ایالات متحده
۶۷۲.....	ب - کنترل اسلحه
۶۷۸.....	نتیجه
۶۷۸.....	مطالعات پیشنهادی

پیشگفتار مترجمان و زمینه انجام ترجمه

با وجودی که فراغیری نقش اقتصاد در زندگی عمومی مردم موضوع جدیدی محسوب نمی‌شود، اما گسترش تولید گرایش‌ها و رشته‌های ترکیبی از اقتصاد و دیگر رشته‌ها تا حدودی تازگی دارد. موج آغازین شکل گیری این رشته‌ها اواخر دهه ۱۹۵۰ می‌باشد و موج دوم از اوایل دهه ۱۹۹۰ با سرعت و گستردگی بیشتری تداوم یافت و هم اکنون که دهه اول قرن ۲۱ نیز در حال اتمام است، ادامه دارد. یکی از این گرایش‌ها و یا رشته‌ها ترکیب اقتصاد و حقوق می‌باشد که اولین تولیدات رسمی آن به اوخر دهه ۱۹۶۰ مربوط می‌شود. کوز، دمسز، آچیان، بکر و تا حدودی ویلایامسون تلاش‌های قابل توجهی در این رابطه به عمل آورند. این رشته در کشورهای پیشرفته سالها است که هویت آموزشی و پژوهشی مستقلی یافته و دارای مجله تخصصی، مقالات و کتب درسی و پژوهشی و انجمن علمی است. در ایران از سال ۱۳۸۲ برای اولین بار در دانشگاه علامه طباطبائی و دانشگاه شهید بهشتی گزینش اولین دانشجویان تحصیلات تکمیلی در این گرایش صورت گرفت. انتقال اینجانب به دانشگاه شهید بهشتی با تولید این رشته در این دانشگاه همراه بود. با یکی از صاحب‌نظران و نویسندهای بر جسته این رشته یعنی پروفسور رابت کوتر تماس گرفتم و از وی خواستم که با استفاده از تجارب خود برای تقویت این رشته نوپا در ایران کمک کند. وی ضمن استقبال، یک نسخه از آخرین چاپ کتاب مشترک خود و پروفسور یولن (حقوق و اقتصاد) را نیز برای اینجانب ارسال کردند. پس از ملاحظه متن و ضرورت انتشار مطالب آن برای دانشجویان حقوق اقتصادی و ضمن مشورت با برخی صاحب نظران این رشته در ایران تصمیم بر ترجمه و چاپ آن گرفتم. سرکار خانم حامده اخوان، کارشناس ارشد حقوق اقتصادی در این ترجمه بیشترین همراهی را با من داشت، لذا نام ایشان به عنوان همکار اصلی در ترجمه ذکر گردید. ضمن تشکر از پروفسور کوتر و همکارش که اجازه بازگردان فارسی کتابشان را دادند، تأکید می‌کنیم که این نوشته یکی از متون جامع در این مبحث می‌باشد و مطالعه آن را علاوه بر پژوهشگران و دانشجویان رشته حقوق اقتصادی، برای تمامی علاقه‌مندان به مطالب ترکیبی از اقتصاد (و سایر رشته‌ها) توصیه می‌کنیم. ضمناً در موارد بسیار کمی برخی تغییرات بسیار جزئی در ترجمه (که مربوط به سبک مترجم است) به عمل آمده است. مثلاً در بخش‌های مختلف کتاب سؤالاتی طرح شده که دانشجو پاسخ دهد. برخی از این سؤالات بسیار ابتدایی است که در مواردی حذف

ومواردی ادغام شده‌اند. در عین حال سعی بر این بوده که برخی از سؤالات مربوطه از متن فصل‌ها جدا شده و به آخر آنها انتقال یابند. همچنین قابل ذکر است که با وجود محتوای عالی کتاب، نگارش شکلی آن با دشواری‌هایی روبرو است که سعی شده در ترجمه حل و فصل شود. در ضمن برخی توضیحات مترجمان پیرامون مطالب کتاب (با علامت م) در پاورقی نکر می‌گردد. در پایان لازم می‌دانم که از آقای تفرجی به خاطر تایپ این مجموعه و اصلاحات آن و جناب مهندس نوروزی به دلیل نظارت فنی سپاسگزاری کنم. بدیهی است که این جانب مسئول هر نوع خطا و ناکارآمدی در متن حاضر هستم و از صاحب‌نظران این رشته و دیگر خوانندگان گرامی آن تقاضا دارم ما را از ارسال پیشنهادات اصلاحی خود محروم ننمایند.

یدالله دادگر، تابستان ۱۳۸۷